

Dogodki iz svetniškega življenja.

Sv. Vincencij Pavljanski je bil rojen l. 1576. na jugozahodnem Francoskem blizu Pirenejskega gorovja. Malo je mož v zgodovini, ki bi bili toliko storili za ubožno in trpeče človeštvo kot ta blagosrčni svetnik. Zlasti je bil pravi angel rešitelj ubogih in zapuščenih otrok.

V otroških letih je moral pasti malo čredo svojega očeta. Bil je zelo bogoljuben in jako usmiljenega srca. Nekoč je nesel vrečo moke iz mlina, pa se ni mogel premagati, da bi ne dal peščice moke vsakemu revežu, katerega je srečal. Ko to pove očetu, ga pohvali radi dobrega dela. — Neki ubožec, ki je bil v veliki potrebi, se mu je tako zelo smilil, da mu je dal vse svoje imetje, kolikor si ga je bil že prihranil.

Ker je bil deček jako bistroumen, ga da oče v šolo v bližnje mesto Daks l. 1588. Na priprošnjo nekega sorodnika mu dobi pri frančiškanih hrano za majhno odškodnino. Da bi pa očetu še bolj olajšal, si pomaga z zasebnim poučevanjem. Ko vrlo dobro dovrši šole, se odloči za duhovski stan in se preseli v Tulúz v bogoslovje in je v mašnika posvečen l. 1600.

Pa predno nastopi duhovniško službo, mora prestati še bridko preizkušnjo. Po nekem oprasku je šel v Marseille (beri Marséj); nazaj pa se je vračal po morju. Pa ladjo so napadli morski roparji ter ga odvedli v Afriko in ga tam prodali za sužnika. Kupi ga najprej neki ríbič, a ga kmalu proda staremu turškemu zdravniku. Ta mu ponuja svoje obilno premoženje v dediščino, ako se odpove krščanski veri. Seveda se svetnik odločno ustavi tej vabljeni izkušnji. Bil je še tretjič prodan, in sicer nekemu odpadniku. Ker je imel ta poturčenec pristavo in veliko polja, mu je moral z drugimi sužniki obdelovati polje in veliko trpeti. Prihajala pa je na polje k delavcem odpadnikova žena, turkinja. Nekega dne ukaže Vincenciju, naj zapoje kako sveto pesem. Svetnik se spomni žalostne pesmi Izraelcev v babilonski sužnosti in zapoje z

milim glasom: „Pri babilonskih potokih smo sedeli in jokali, ko smo se spominjali Siona,“ ter tudi „Salve Regjna“. Ženo je sveto petje zelo ganilo; prigovarjala je možu, naj se povrne k svoji krščanski veri. Mož se je dal pregovoriti in se je z Vincencijem vrnil v Evropo ter zgledno preživel še ostale dni svojega življenja. Tudi turkinja se je dala krstiti.

Vincencij je bil po vrnitvi iz Afrike nekaj časa župnik blizu Pariza. Dobremu gospodu so bili župljani vdani, kakor dobri otroci svojemu očetu. Potlej je bil pa 12 let domači učitelj in vzgojitelj v imenitni grofovski družini Gondijevi v Parizu. Ker je bila Gondijeva hiša v prijateljstvu z najimetnejšimi družinami v Parizu in še drugod, se mu je odprla pot do bogatih hiš, usmiljenih src in dobrih rok, da je mogel izvršiti taka velikanska podjetja: ustanoviti red lazaristov in usmiljenih sester, pozidati v Parizu hišo za uboge, za najdence, mali in veliki seminar, v Marseju hišo za jetnike na galejah itd.

Pa Vincencij ni bil le angel varih grofovski deci, marveč je imel enako skrb tudi za delavce, ki so bili na grofovskih pristavah in posestvih. Rad je spremljal gospodo na deželo in vselej porabil to priliko, da je nevedne učil, žalostne tolažil, bolnike obiskaval in grešnike zavračal na pravo pot. Nekoč je obiskal bolnika, o katerem so trdili sosede, da je pošten mož; bil je pa silno obupan in žalosten. Vincencij ga privede do tega, da opravi dolgo spoved. V tej spovedi se obtoži zamolčanih grehov, kateri so mu tako silno težili vest. Po spovedi je bil tako vesel in se je čutil tako srečnega, da je zadnje tri dni svojega življenja glasno oznanoval svoje grehe in veliko usmiljenje božje. Ko ga je tudi grofinja obiskala, ji je rekel: „Oh, blaga gospa, jaz bi bil večno pogubljen, ko bi ne bil opravil dolge spovedi!“ To je močno pretreslo plemenito gospo. Vsa ginjena reče svetniku: „O gospod, če je ta mož, ki je povsod veljal za pobožnega, bil v nevarnosti, da se večno pogubi, kaj bo še le z drugimi, ki veliko slabše živijo.“ Prosi, naj opravi misijon po vseh vaseh njenega posestva. Določi tudi ustanovo, da se mora vsako peto leto po vseh

Sv. Vincencij Pavljanski.

njenih posestvih obhajati ljudski misijon. To je bil prvi povod, da je svetnik ustanovil red lazaristov.

Še bolj kot poljski delavci so se svetniku smilili neki drugi trpini. Grof Gondi je bil tudi načelnik jetnikov na galejah. Galeje so bile do sredi 17. stoletja velike vojne ladje, katere so morali z vesli prevažati priklenjeni hudodelniki; torej so bile ječe na morju. Vsaka je imela najmanj 250 hudodelnikov. Za te dušno in telesno tako bedne ljudi se je še posebno potegoval sv. Vincencij ter jim izkušal, kolikor je le mogel, olajšati grenko življenje, posebno pa jim izboljšati zanemarjena in zlobna srca.

Omenim naj le eno samo dejanje njegove junaške ljubezni. Na galejo je bil priklenjen mlad mož, ki je moral zapustiti svojo staro mater, ženo in otroke. Vincencij ga obišče, tolaži, sočutno poprašuje to in ono, a nesrečnež ostane obupen in kar molči. Ginjen se sv. Vincencij prikloni, poljubi verige, jih porosi s svojimi solzami, povzdigne oči proti nebu, da bi spoznal, kako bi se dalo pomagati. Nato se obrne do častnika na straži, naj bi mu dovolil, da bi njega zakovali v železje mesto mladega moža. Stražnika solze oblijejo; svetnik pa ne čaka odgovora, marveč stopi k nesrečnežu, mu odklene verige, jih poljubi in svoje noge uklene vanje, moža pa pošlje k materi in ženi. Rane, ki so mu jih naredile te verige, so mu bile sladak spomin vse življenje. Svetnikovim prijateljem pa se je čudno zdelo, kam je neki hipoma izginil. Dolgo niso mogli zvedeti zanj, slednjič ga najdejo uklenjenega med jetniki. Da so ga še bolj čislali odslej, to se vé, in da si je obilno milosti božjih naklonil s tem junaškim dejanjem za svoja druga dobra dela in krščanske naprave, si tudi lahko mislimo. Umrl je v svojem 85. letu l. 1660.

